REŠITVE PREVERJANJA ZNANJA

Pravilne rešitve so označene oziroma zapisane z zeleno barvo.

I. Pozorno preberi spodnje besedilo in reši naloge.

Za svoj razpoznavni znak si je izbral Sonce, zato se ga je oprijel vzdevek Kralj Sonce oziroma Sončni kralj. Njegov najbolj znan rek je bil: »Država, to sem jaz.« Njegova prestolnica je bil velikanski grad Versailles v Parizu. Namenoma ga je izbral za srce kraljestva, da bi bil neodvisen od Parižanov in plemstva.

1. Katerega vladarja opisuje besedilo?

- ◯ Ludvika XVI.
- ◯ Napoleona.
- ◯ **Ludvika XIV.**

2. Pojasni pomen njegovih najbolj znanih besed.

Primer pravilnega odgovora. Pravilni so tudi vsi vsebinsko podobni odgovori:

Ludvik XIV. je bil absolutist, kar pomeni, da je sam odločal o vseh državnih zadevah in je imel neomejeno oblast. Ta rek simbolizira njegov absolutistični način vladanja.

3. Zakaj je dal zgraditi grad Versailles?

- ◯ Ker je imel zelo veliko denarja.
- ◯ **Da bi bil neodvisen od Parižanov in plemstva.**
- ◯ Ker je bil njegov prejšnji dom premajhen.

4. Kako se imenuje gospodarska politika, ki so jo v tem času uvedli v Franciji?

- ◯ Absolutizem.
- ◯ **Merkantilizem.**
- ◯ Liberalizem.

5. Tudi Anglija se je uspešno gospodarsko razvijala. K temu je pripomogla tudi njena politična ureditev, ki so jo uvedli v 17. stoletju. Kako se imenuje?

- ◯ Zgodnji kapitalizem.
- ◯ **Parlamentarna monarhija.**
- ◯ Demokracija.

II. Preberi besedilo in reši naloge.

»Ni svobode, če sodna oblast ni ločena od zakonodajne in izvršilne. Če je povezana z zakonodajno, postane oblast nad življenjem in svoboda državljanov samovoljna, ker je sodnik hkrati zakonodajalec.« (Charles de Montesquieu, 1748)

6. Kako naj bi bila po mnenju de Montesquieuja oblast razdeljena?

- ◯ **Na zakonodajno, izvršilno in sodno oblast.**
- ◯ Na vladarja in ministre.
- ◯ Na prvi in drugi stan.

7. Kako se imenuje gibanje, ki je širilo takšne ideje?

- ◯ Renesansa.
- ◯ Humanizem.
- ◯ **Razsvetljenstvo.**

8. Označi, kar ni v skladu z idejami tega gibanja.

- ☐ Enakost pred zakonom.
- ☐ **Verska nestrpnost.**
- ☐ **Suženjstvo.**
- ☐ Pravica do svobode.

9. S primerom utemelji, da so veliko idej tega gibanja upoštevali ob nastanku ZDA.

Primeri pravilnih odgovorov. Pravilni so tudi vsi vsebinsko podobni odgovori:

- **Oblast je bila ločena na 3 veje oblasti - zakonodajno, izvršilno in sodno oblast.**
- **ZDA so postale republika - država, v kateri je bila oblast v rokah državljanov.**
- **V deklaracijo o neodvisnosti so zapisali razsvetljenske misli o enakosti vseh ljudi in njihovih pravicah.**

III. Oglej si razpredelnico in odgovori na vprašanja.

RAZSVETLJENI ABSOLUTIZEM - reforme
obvezna osnovna šola
splošna vojaška obveznost
verska strpnost
nove upravne enote
omilitev tlake
nove pasme in poljščine

10. V 2/2 18. stoletja sta v habsburški monarhiji vladala Marija Terezija in Jožef II. Kako se imenuje njun način vladanja?

- Absolutizem.
- Tiranija.
- **Razsvetljeni absolutizem.**

11. Zapiši 2 reformi, ki kažeta, da je bil njun način vladanja tudi v korist kmetov.

Primeri pravilnih odgovorov. Pravilni so tudi vsi vsebinsko podobni odgovori:

- omejitev in znižanje tlake,
- odprava osebne nesvobode,
- uvajanje novih pasem in poljščin (krompir in koruza)
- šolska reforma.

12. Kaj je uvedla šolska reforma Marije Terezije?

Primer pravilnega odgovora. Pravilni so tudi vsi vsebinsko podobni odgovori:

Pouk je bil obvezen za vse otroke med 6. in 12. letom. Šolo so morali obiskovati vsaj 1 leto. Pouk je potekal v nemščini, razen na začetku šolanja, ko so lahko uporabljali materni jezik.

IV. Oglej si sliko in reši naloge.

13. Na katere 3 stanove se je delilo francosko prebivalstvo pred začetkom francoske revolucije?

○ 1. stan - plemstvo; 2. stan - duhovščina; 3. stan - kmetje, trgovci, obrtniki, izobraženci ...

○ **1. stan - duhovščina; 2. stan - plemstvo; 3. stan - kmetje, trgovci, obrtniki, izobraženci ...**

○ 1. stan - kmetje, trgovci, obrtniki, izobraženci ...; 2. stan - duhovščina; 3. stan - plemstvo.

14. Na katero nepravilnost v francoski družbi 18. stoletja je opozarjala karikatura?

Primeri pravilnih odgovorov. Pravilni so tudi vsi vsebinsko podobni odgovori:

- Na to, da sta imela v francoski družbi prvi in drugi stan mnogo privilegijev in sta živela v ugodju, tretji stan pa ni imel nobenih pravic, plačevati pa je moral visoke davke in dajatve.

- Na neenakopravnost, izkoriščanje, saj je davke plačeval le tretji stan.

- Opozarjala je na nepravilno porazdelitev posesti in plačevanja davkov.

15. Do katerih sprememb je prišlo v času revolucije? Izberi pravilne odgovore.

☐ Ukinitev razsvetljenskih idej.

☐ **Ukinitev fevdalizma.**

☐ **Uvedba temeljnih človekovih pravic.**

☐ Uvedba absolutizma.

☐ **Obdavčitev vseh stanov.**

☐ Ukinitev suženjstva.